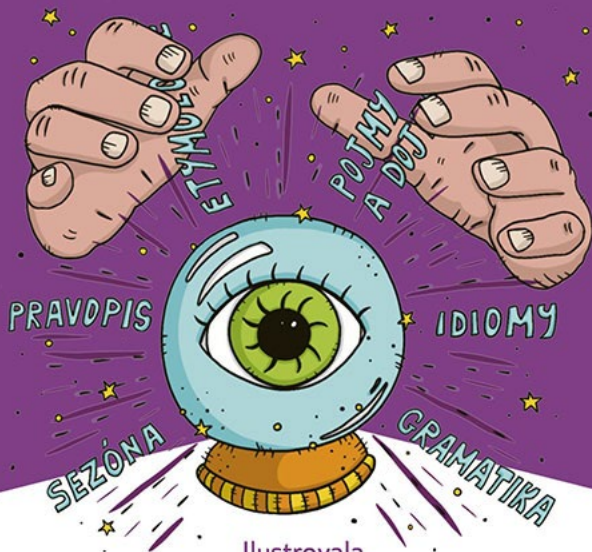

JAZYKOVĚDMA

ANEB KALEIDOSKOP ČEŠTINY

MARKÉTA GREGOROVÁ

Ilustrovala
Martina Slábová

edika.

Jazykovědma

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.edika.cz

www.albatrosmedia.cz

edika.

Markéta Gregorová

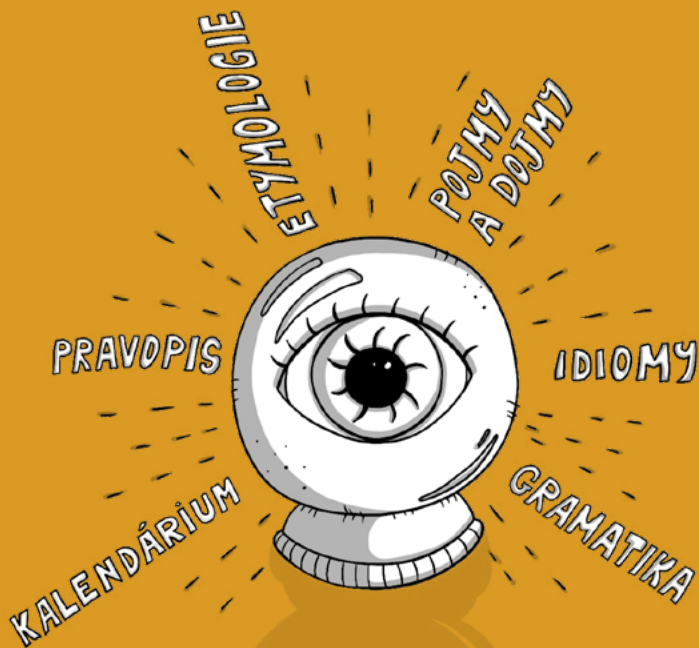
Jazykovědma – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

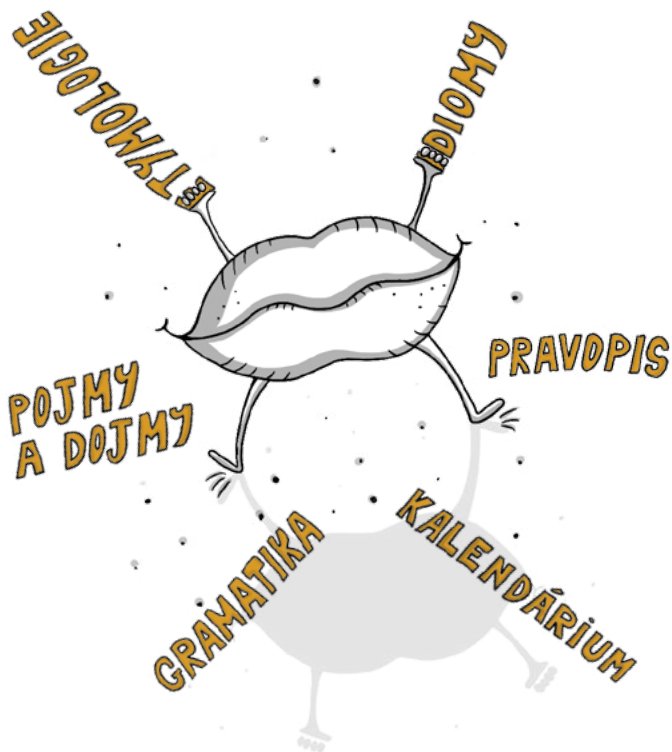
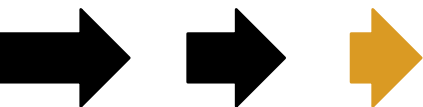

JAZYKOVĚDMA

ANEB KALEIDOSKOP ČEŠTINY

MARKÉTA GREGOROVÁ

JAZYKOVĚDMA

ANEB KALEIDOSKOP ČEŠTINY

NAPSALA

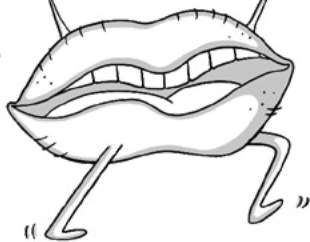
MARKÉTA GREGOROVÁ

Ilustrovala Martina Slábová

edika.

IDIOMY
POJMY
A DOTMY
PRAVOPIS
GRAMATIKA
ETYMOLOGIE
KALENDARIVM

ETYMOLOGIE

KDE SE VZALO...

- ☛ Kapitáne, kam s tou lodí?
Aneb *ahoj*, námořníci! 16
- ☛ Je to tři pěsti vysoké a stojí to na zahradě:
co je to? 34
- ☛ Jak bachař *dával bacha* na Bacha 50
- ☛ Zmatky v zoo aneb to jsem z toho jelen! 68
- ☛ Vodní kámen, to je *prevít* 84
- ☛ Početní problém: desetikoruna čili
jedna *pětka* 102
- ☛ Co má Brno, co Praha nemá? *Šalinu!* 118
- ☛ Chtěli byste vidět *majlant*? Máte možnost! 136

GRAMATIKA

NA KAŽDÝ PÁD

- ✎ Přípony *-ní* versus *-ný* aneb proč *zábavní* není nutně *zábavný* 26
- ✎ *Rozinka* versus *hrozinka* aneb co (ne)vybíráte z vánočky 44
- ✎ Předložkový guláš: *v bazénu* versus *na bazénu* a spol. 60
- ✎ *Jednak* – **druhak*, **třeták*?
To eskalovalo rychle! 78
- ✎ Zašmodrchaný případ jménem *IKEA* 95
- ✎ Proč ředitel *řídí*, nikoliv *ředí* 112
- ✎ Protože *bychom* je sexy 129
- ✎ Úřednická čeština aneb podivuhodný svět
**datumů* a **iniciálů* 142

IDIOMY

PROČ SE ŘÍKÁ...

- ☛ Kdo začíná *od píky*? Přece pikenýři! 22
- ☛ Na svatého *Dyndy*? Jindy!
Jednou za *uherský rok*? Nikdy! 39
- ☛ Jak se vám líbí aneb *proti gustu žádný dišputát* 55
- ☛ *Hnus fialový* aneb darovanému hnusu
na barvu nekoukej 73
- ☛ *Kujme pikle*, pikle kujme, snad se rčení
s piklem ujme 88
- ☛ Copak má pan mlynář za *lubem*? 107
- ☛ *Pexeso bez ztráty kytičky: ty brďo!* 123
- ☛ Kam doskákala *panenka skákavá* 137

POJMY A DOJMY

JAK SE TO HONEM JMENUJE?

✎ Jakým jazykem mluvíme o jazyce?	19
✎ Děláte <i>gramatické</i> chyby? Ale kdeže!	36
✎ Proč <i>etymologie</i> není entomologie a <i>idiom</i> není idiot	52
✎ Hlava kočky, tělo psa aneb <i>kontaminace</i> v jazyce	70
✎ <i>Pánbůh</i> a <i>medvěd</i> aneb co je v jazyce tabu	86
✎ Proč <i>koňadra</i> nemá <i>ňadra</i> aneb kouzla a čáry <i>lidové etymologie</i>	103
✎ Co je víc než korektně? <i>Hyperkorektně!</i>	120
✎ Doba volá po zkracování: našťestí je tu <i>univerbizace</i>	146

PRÁVOPIS

JAK SE PÍŠE...

- ✚ Na lyžích se nelíhá aneb proč *lížiny* nejsou *lyže* 24
- ✚ Český diakritický unikát: *ů* s kroužkem 42
- ✚ Pravidla pravopisu se mění každou chvíli –
anebo ne? 57
- ✚ O spletitém osudu bratří *sirupu* a *sirobu* 75
- ✚ Boříme mýty: před *a* se nepíše čárka –
anebo ano? 91
- ✚ Psaní *i* versus *y* aneb kdo to, proboha,
vymyslel? 109
- ✚ Vše, co jste chtěli vědět o *víz*
(a styděli se zeptat) 126
- ✚ Vyjmenovaná slova, která se nevyučují 140

KALENDÁŘIUM

JEDNOU V ROCE...

- ☛ Proč *PF* není jako *PS* a šťastný *nový rok* –
nebo snad *Nový rok*? 29
- ☛ *Hody, hody doprovody* aneb kdo koho kam
doprovází 46
- ☛ ~~*Hynku, Viléme, Jarmilo!*~~ *Honzo, Pepo, Sašo!* 63
- ☛ Blýskání na lepší časy aneb bouřlivák *burčák* 81
- ☛ Právý *punč* je z pěti ingrediencí a není
pančovaný 97
- ☛ Špetka pepře aneb pěkně peprný *perník* 114
- ☛ Od *purpury* po *františka* aneb copak nám to
(ne)ochotně voní na plotně 131
- ☛ *Vánoce* a co dělá žežulička, když vyráží
Ježíška 144

KALENDÁRIUM

PRÁVOPIS

POJMY
A DOJMY

ETYMOLOGIE

POJMY
A DOJMY

PRÁVOPIS

GRAMATIKA

IDIOMY

PRAXIS

